

[Friis-Skotte.]

Mill. Kr. Imidlertid hævdes det af Ministeren og af Banerne, at Aaret 1927—28 bar paa 1,4 Mill. Kr. Fragtrabat, der stammede fra 1926—27. Paa den anden Side er det ogsaa oplyst, at til Gengæld bar Aaret 1926—27 paa 700 000 Kr. Fragtrabat stammende fra 1925—26. Hvis jeg nu tager Hensyn til disse Opgivelser, saa bliver Sammenligningstallene følgende: En Godsindtægt i 1926—27 paa 63,2 Mill. Kr. og i 1927—28 paa 51,3 Mill. Kr., altsaa et Minus paa 11,9 Mill. Kr. Det vil altsaa sige, at der har været en Nedgang i Godsindtægten paa 11,9 Mill. Kr.; Trafikstigningen har kun svaret til en Indtægt paa 1,1 Mill. Kr. i Stedet for de 13 Mill. Kr., som skulde til for at opnaa samme Indtægt som før Nedsættelsen. Procentvis skulde Godsmængden være forøget med 25 pCt., men er ifølge Driftsberetningerne for 1927—28 kun forøget med 2,1 pCt. Resultatet af denne Takstnedsættelse viser i øvrigt, at det har for det første Aar endda været betydeligt ringere end Resultatet af den fra alle Sider saa forkætrede generelle Nedsættelse af 1922; en Nedsættelse af tilsvarende Omfang, som dog i 1922—23 bragte en Transportstigning af 5,3 pCt., altsaa mere end det dobbelte af, hvad denne Nedsættelse har bragt.

Dette var altsaa Resultatet for det første Aars Vedkommende, 1927—28, en Indtægtsnedgang paa 11,9 Mill. Kr. Men saa kan Resultatet blive saa meget bedre i 1928—29, eller i 1929—30, vil man maaske mene. For 1928—29, altsaa for indeværende Finansaar, ved vi fra de maanedlige Beretninger, at Indtægten i de 6 første Maaneder, April—September, er steget med 890 000 Kr., hvilket svarer til en Aarsforøgelse paa 1,8 Mill. Kr. Indtægtstabt skulde altsaa for 1928—29 kunne blive omkring 10,1 Mill. Kr. For det kommende Aar, 1929—30, regner Banerne med en Godsindtægt af 56 Mill. Kr., altsaa en Forøgelse i Forhold til 1927—28 paa 4,7 Mill. Kr. Om dette vil holde, er sikkert et meget stort Spørgsmaal, men der vil altsaa, selv om denne Forøgelse virkelig indtræffer, endnu tre Aar efter Takstnedsættelsen ikke alene mangle 7,2 Mill. Kr. i Indtægten fra 1926—27, endsiges være skaffet Dækning for Merudgiften ved den forøgede Trafik, endsiges være tilvejebragt den Merindtægt, som skulde fastslaa, at Takstnedsættelsen var forretningsmæssigt rigtig. Heri er imidlertid intet mærkeligt, thi en generel Takstnedsættelse er aldrig forretningsmæssigt klog, idet den medtager Nedsættelser, som ikke er nødvendige, eller

hvor ingen ny Trafik kan erhverves paa Grundlag af Takstnedsættelsen.

Jeg har nævnt det før og vil gøre det igen, at ingen Forretningsmand nogen Sinde vilde kunne tænke sig at foretage en saadan almindelig Prisnedsættelse. En Forretningsmand vil maaske reklamere med, at en almindelig Prisnedsættelse har fundet Sted, men der vil altid være en meget stor Forskel paa, hvad Ordene „almindelig Prisnedsættelse“ dækker. En Forretningsmand kan tale om en almindelig Prisnedsættelse, selv om han i sine Prisnedsættelser undtager Varer, som han kun har Tab paa, og ved hvilke et forøget Salg efter et Prisfald kun vilde forøge hans Tab, eller selv om han undtager saadanne Varer, som i Forvejen er stærkt efterspurgt, og med Hensyn til hvilke han i Forvejen kan konkurrere i Pris med andre Virksomheder, eller hvor en yderligere Efterspørgsel ikke vilde dække Udgifterne ved Prisnedsættelsen. Han vilde meget vel kunne reklamere med en saadan almindelig Prisnedsættelse, selv om han væsentlig kun sætter ind paa saadanne Vare-sorter, hvor han forventer, at et forøget Salg skal give ham Erstatning for Prisnedsættelsen.

Anderledes har Forholdet været ved Statsbanernes almindelige Takstnedsættelse. Her dækker Ordet „almindelig“ alt, stort og smaat, Nedsættelse paa alle Varer, for alle Afstande, for de korte Afstande, hvor Konkurrence med Bilerne er umulig, for de mellemstore Afstande, hvor Hovedslaget skal slaas, for de lange Afstande, hvor Automobilerne i Forvejen ikke har sat ind, hvor hele Trafikken i Forvejen er Banernes, og hvor ingen ny Trafik kan skabes ved Nedsættelse, Takstnedsættelse for Landbrugets Eksportvarer, skønt deres Priser er Verdensmarkedets, og Trafikmængden afhænger af Verdensefterspørgselen og ikke af, hvilke Priser Banerne holder. Altsaa Takstnedsættelse for alle Afstande, paa alle Varer, uanset hvor godt eller daarligt Varerne eller Afstandene taaler den Fragt, der i Øjeblikket holdes. Og Ministeren vidste jo godt alt dette; hans Udtalelse i Landstinget om Erfaringerne fra den generelle Nedsættelse af 1922 viser dette. Havde han virkelig ment, at Nedsættelsen var forretningsmæssigt rigtig, vilde svare sig, saa havde han heller ikke behøvet at regne med at tage ca. 8 Mill. Kr. af Tjenestemændenes Lønninger til at imødegaa Tabet med.

Men Ministeren og Statsbanerne vidste ogsaa dette ud fra helt andre Kendsgerninger. Den befordrede Godsmængde paa